

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. december 14.)

a külföldi kereskedelmi vásárokon részt vevő vállalatoknak közvetlen adózási ösztönzők formájában nyújtott állami támogatási programról

(az értesítés a C(2004) 4746. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/919/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdése első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felhívta az érdekelt feleket, hogy az említett cikkeknek megfelelően tegyék meg észrevételeiket ⁽¹⁾,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

(1) Olaszország kibocsátotta a 2003. szeptember 30-i 269. számú (DL 269/2003) törvényerejű rendeletet („Sürgős intézkedések a fejlődés ösztönzésére és az állami költségvetés működési folyamatának korrigálására”), amely az Olasz Köztársaság Hivatalos Lapjának 2003. október 2-i 229. számában került közzétételre. A DL 3269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja, amely módosítás nélkül átkerült a 2003. november 24-i 326 sz. törvénybe (L 326/2003), és megjelent az Olasz Köztársaság Hivatalos Lapjának 2003. november 25-i 274. számában, egyedi adózási ösztönzőket juttat termékek külföldi vásárokon való kiállításáért.

(2) A Bizottság – hogy megbizonyosodjék az intézkedés esetleges támogatási jellegéről a Szerződés 87. cikke szerint – 2003. október 22-i levelében (D/56756) felszólította az olasz hatóságokat, hogy adjanak felvilágosítást az említett ösztönzőkről és hatálybalépésükről. Ugyanebben a levélben a Bizottság emlékeztette Olaszországot, hogy a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének értelmében minden támogatásnak minősülő intézkedésről még végrehajtása előtt tájékoztatni kell a Bizottságot.

(3) Az olasz hatóságok 2003. november 11-i (A/37737) és november 26-i levelükben megküldték a kért tájékoztatást. A Bizottság 2003. december 19-én (D/58192) újfent emlékeztette Olaszországot kötelezettségeire, amelyek az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése alapján hárulnak rá, és felszólította az olasz hatóságokat, hogy tájékoztassák a szóban forgó ösztönzők esetleges kedvezményezettjeit az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ értelmében, hogy az említett ösztönzők olyan támogatást jelentenek, amelyeket a Bizottság előzetes engedélye nélkül léptettek hatályba.

(4) 2004. március 18-i levelében (SG 2004 D/201066) a Bizottság értesítette Olaszországot arról a döntéséről, hogy megindítja az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében említett eljárást az Olaszország által a külföldi vásárokon részt vevő vállalatok részére juttatott adózási ösztönzők ügyében. Az olasz hatóságok 2004. június 1-jei (A/35042) levelükben megtették észrevételeiket.

⁽¹⁾ HL C 221., 2004.9.3., 2. o.

⁽²⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

- (5) A Bizottság döntése, mely szerint megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást, és egyben felhívja az érdekelt feleket észrevételeik megtételére, megjelent az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. A Bizottság nem kapott észrevételt.

II. AZ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

- (6) A DL 269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy az Olaszországban társasági adó alanyát képező vállalkozások a jogszabály hatálybalépésének időpontjától kezdve levonhatják adóköteles jövedelmükből a külföldi kereskedelmi vásárokon történő részvétellel közvetlenül kapcsolatos költségeiket. Az intézkedés kizárólag a kedvezményezetteknek a DL 269/2003 törvényerejű rendelet hatálybalépését (2003. október 2.) követő adózási időszakban felmerülő költségeire alkalmazható, ennek következtében az éves ciklussal tevékenykedő cégeknél az intézkedés 2004. évi adóköteles bevételük megállapítására lesz hatással. A DL 269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a társasági adó ilyen csökkentése a kedvezményezettek jövedelembevallásában hozzáadódik a már létező – külföldi vásárokon való részvétellel kapcsolatos – költséglevonáshoz.

- (7) A külföldi vásárokon való részvételi költségek levonásával kapcsolatos általános szabályozás szerint az olasz Jövedelemadó Törvény (TUIR – Testo unico delle imposte sui redditi) 108. cikkének (2) bekezdése szerint megkülönböztethetők egyrészt reklám- és promóciós költségek, másrészt reprezentációs költségek. Míg az elsők levonhatók abban az adóévben, amelyben felmerültek, vagy – azonos részletekben – az adott és a négy rákövetkező adóévben; a reprezentációs költségek összességének csak egyharmada vonható le, és rájuk is érvényes, hogy azonos részletekben egy ötéves időszak alatt is levonhatók.

- (8) A kiállításon való részvétel költségeinek lehetséges különböző fajtái tekintetében a DL 269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy az intézkedés által figyelembe vett ösztönzők a termékek kiállítására korlátozódnak, és hogy az intézkedés szerint a támogatás keretében elszámolható költsé-

gekbe nem tartoznak bele a kiállításon való részvétellel felmerülő esetleges más költségek.

- (9) Az olasz hatóságok kifejtették, hogy a kérdéses támogatást a költségek fajtájától függetlenül alkalmazzák, amelyek adózás szempontjából különböző megítélés alá esnek, mint ez a fentiekben olvasható. Olaszország valóban kifejtette, a vásárokon való részvétel minden költségét azonos módon kezelik, hogy így elkerüljék a különböző költségkategóriákba sorolás nehézségeit. A DL 269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja mindazonáltal kimondottan kizárja az elszámolható összegek közül a szponzori költségeket, amelyek a reklámköltségek részét képezik, és a szokásos módon teljes egészében levonhatók a TUIR már idézett 108. cikke (2) bekezdésének megfelelően.

III. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

- (10) A 2004. március 18-i levélben, amely megindította a hivatalos eljárást, a Bizottság úgy ítélte meg, az intézkedés megfelel azoknak a kritériumoknak, amelyek alapján azt az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak lehet minősíteni.

- (11) Jelen esetben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedés szelektív módon juttatja előnyhöz a támogatottakat, hiszen úgy tűnik, kizárólag azok a vállalatok jutnak támogatáshoz, amelyek exporttermékek kiállításával foglalkoznak, míg a többi vállalkozási tevékenység nem. Ki vannak zárva példának okáért az esetleges támogatásokból azok az olasz vállalkozások, amelyek saját termékeiket kizárólag az olasz piacon értékesítik, a szolgáltatóvállalatok, a vásári kiállításra nem alkalmas termékekkel kereskedő cégek, és azok, amelyek olaszországi vásárokon vesznek részt.

- (12) A Bizottság ezenkívül úgy véli, az intézkedés előnyben részesítené az említett külföldi vásárokon részt vevő olasz cégeket, mert megerősíti pozíciójukat külföldi versenytársaikkal szemben, ideértve mind a külföldi kereskedőket, amelyek konkurensei az említett olasz vállalatoknak az olasz és a külföldi piacon, mind az Olaszországban megtelepedett külföldi versenytársakat, amelyek a támogatottakkal az olasz piacon versenyeznek.

⁽³⁾ Lásd 1. lábjegyzet.

(13) A Bizottság végül úgy látja, a szóban forgó adóügyi könnyítések szelektív jellege nem igazolható az olasz adórendszer természetével vagy szerkezetével, és nem is látszik úgy, mintha az említett vásárokon való részvétel miatt felmerült külföldi költségek kompenzálására szolgálna, hiszen a támogatás semmilyen kiválasztott külföldi pénzügyi vagy adókötelezettségnek sincs alárendelve. Ezenkívül nem tűnik úgy, mintha az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett valamelyik kivétel alkalmazható lenne. A juttatások olyan költségekhez voltak kötve, amelyek sem a csoportmentességi rendeletek, sem a közösségi iránymutatások szerint nem fogadhatók el támogatásnak; ami pedig kimondottan a KKV-knak nyújtott támogatásokra vonatkozó csoportmentességi rendeletet illeti, a vásárokon való részvétel támogatásai csak akkor számolhatók el, ha nem múlják felül az elszámolható költségek 50 %-át és egy KKV egy bizonyos vásáron vagy kiállításon való első részvételére vonatkoznak, miközben a vizsgált adózási ösztönző minden vállalat bármely vásáron felmerülő minden költségére vonatkozik.

IV. OLASZORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

(14) A Bizottság 2004. március 18-i – az értékelést és az eljárás megindítását tartalmazó – levelére válaszolva az olasz hatóságok három fő észrevételt tettek annak bemutatására, hogy az intézkedés nem különbözteti meg a különböző kereskedelmi szektorokhoz tartozó lehetséges támogatottakat, hanem általános érvényű, minden kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozás számára elérhető.

(15) Egyrészt – az olasz hatóságok szerint – az intézkedés megkülönböztetés nélkül alkalmazható minden gazdasági szektorban, és minden, az olasz társasági adó hatálya alá tartozó vállalkozás számára elérhető, feltéve, hogy felmerülnek külföldi vásárokon való részvétellel kapcsolatos költségei. Az olasz hatóságok rámutatnak ezenkívül, hogy a kérdéses adózási könnyítés alkalmazható állandó külföldi telephellyel rendelkező vállalatokra is. Ezenkívül megjegyzik, a kérdéses adózási könnyítés szorosan kötődik a külföldi vásárokon való részvétel költségeihez, és nem tesz lehetővé aránytalan adózási ösztönzést. Úgy vélik, az intézkedés nem elkülönített üzleti tevékenységként támogatja a külföldi vásárokon való részvételt, hanem mint elérhető befektetést minden olyan vállalkozás számára, amelyet az olasz kormány általános gazdaságpolitikai célként ösztönözni kíván. Végül az olasz hatóságok kifejtették, az előny alkalmazható a külföldön állandó telephellyel bíró vállalatok esetében

is, oly módon, hogy a vásárokon való részvétel költségei az olaszországi székhely nevén jelennek meg.

(16) Másrészt az olasz hatóságok úgy vélik, az intézkedés nem érinti hátrányosan a nem exportáló cégeket, hanem épp ellenkezőleg, arra ösztönzi őket, hogy előnyösnek lássák az ilyen típusú vásárokon való részvételt. Amennyiben egy vállalkozás olyan szektorban működik, amely nem értékesíthető – és így nem is exportálható – szolgáltatásokat nyújt vagy termékeket gyárt, nem lesz versenytársa azoknak a vállalkozásoknak, amelyek az említett javakat előállító és szolgáltatásokat nyújtó szektorokban tevékenykednek.

(17) Harmadrészt az olasz hatóságok kiemelik azt a tényt, hogy az intézkedés csak egy évig van érvényben, és ezért a külföldi vásárokon részt vevők cégeknek juttatott előny nem okoz jelentős torzulást a közös piac működésében.

V. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

1. Állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében

(18) Miután mérlegelte az olasz hatóságok által bemutatott észrevételeket, a Bizottság megerősíti a 2004. március 18-i – a hivatalos eljárást megindító – levelében kifejtett álláspontját, mely szerint a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősül, mivel halmozottan megfelel az EK-Szerződés 87. cikkében említett ide vonatkozó kritériumoknak.

(19) Először is ahhoz, hogy egy intézkedés támogatásnak minősüljön, a támogatottakat olyan előnyhöz kell juttatnia, amely csökkenti költségeiket, amelyek rendes esetben üzleti tevékenységük közben merültek volna fel. Minden olaszországi vállalat alanya a nettó haszon alapján kiszámolt társasági adónak, amely a bankszámlákon részletezett bruttó bevétel és vállalati költségek különbsége. Az intézkedés a külföldi vásárokon való részvétel költségeinek megfelelő összegű adóalap-csökkentéssel megegyező mértékű előnyhöz juttatja a támogatottakat, amely hozzáadódik a bruttó cégbevételből való rendes, adózási céllal engedélyezett levonásokhoz. A támogatott cég, amelynek ilyen költségei merültek

fel, negatív korrekciót hajt végre a költségvetésén, ami az adott adóévben magával hozza a vállalat adóköteles jövedelmét terhelő társasági adó csökkenését. Az előny tehát az adott adóévben kisebb adófizetést jelent, az ebből következő pénzügyi előnyökkel a támogatott számára.

(20) A bemutatott észrevételekben Olaszország megjegyzi, a tárgyalt intézkedés a támogatottaknak nem biztosít jelentős előnyöket a verseny területén, hiszen hatása a ténylegesen felmerült költségekre korlátozódik, és hogy ugyanazt az eljárást alkalmazza, mint amit a TUIR más levonásoknál előír.

(21) A Bizottság mindenesetre úgy vélekedik, hogy – amint az olasz hatóságok elismerik – a vizsgált levonás rendkívüli jellegű a normális, adózási céllal engedélyezett levonáshoz képest, és így olyan előnynek kell minősíteni, amely csökkenti az olaszországi társasági adóalany cégek normálisan meglévő adófizetési kötelezettségeit. A Bizottság ezért megerősíti az értékelését, mely szerint az intézkedés a támogatottakat gazdasági és pénzügyi előnyökhöz juttatja oly módon, hogy csökken az adóalapjuk Olaszországban.

(22) Másodszor: a támogatást az államnak kell nyújtania, vagy állami források által kell megvalósulnia. Minthogy Olaszország nem mutatott be ellenvetéseket, a Bizottság megerősíti a hivatalos eljárás megindításakor tett értékelését, amely szerint a támogatás az államnak tulajdonítható, hiszen az lemond az olasz államkincstárba normálisan befolyó adóbevételek egy részéről.

(23) Harmadszor: az intézkedésnek kivételezőnek vagy szelektívnek kell lennie abban az értelemben, hogy „bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének” kedvez. Az olasz hatóságok alapján véve kitanak amellet, hogy az intézkedés minden Olaszországban

adózásra kötelezett vállalkozásnak elérhető, amely bizonyos, az olasz kormány által támogatott befektetéseket hajt végre, a kérdéses intézkedés gazdaságpolitikai céljainak megfelelően.

(24) Alapos elemzést követően a Bizottság megerősíti, hogy az Olaszország által megvalósított, kivételes, adólevonó intézkedés kivételező jellegű, amely csak azokat a vállalkozásokat részesíti előnyben, amelyeknek bizonyos, a külföldi vásárokon való részvételre vonatkozó elszámolható költségeik merülnek fel, kizárva más vállalkozásokat, amelyek nem vesznek részt az említett vásárokon. Még ha elérhető is – elméletileg – minden olyan vállalkozásnak, amely önkéntes alapon külföldi vásáron vesz részt, az intézkedés valójában csak azokat a cégeket részesíti előnyben, amelyek az exportszektorban működnek és nem érhető el más gazdasági szektorokban. A Bíróság ítéletei alapján az exporttevékenységet folytató és az említett tevékenységekkel összefüggésben bizonyos költségekkel rendelkező vállalkozásoknak nyújtott támogatások szelektív jellegűek ⁽⁴⁾.

(25) A Bizottság nem tudja elfogadni az olasz hatóságok érvelését, amely szerint a kereskedelmi és exporttevékenységet nem folytató vállalatok nem hasonlíthatók a kereskedelmi tevékenységet folytatókhoz, és hogy így az intézkedés általános jellegű. A Bizottság úgy véli, a bizonyos egyedi költségek adóalapból való levonásával létrejövő előny – mivel az az exporttevékenységet folytató vállalkozásokra korlátozódik, és hozzáadódik a rendes adólevonásokhoz – nem értelmezhető általános intézkedésként. Ezenkívül rámutat, az olasz hatóságok nem mutatták be, hogy az intézkedést az adórendszer természete vagy szerkezete igazolná. A támogatóknak juttatott előnyök semmiképpen sem egyeztethetők össze az olasz adórendszer belső logikájával, valamint kivételes és időszakos jellegűek.

(26) A Bizottság megerősíti abbéli véleményét, hogy az intézkedést kivételező jellegűnek tekintse, amennyiben például csak az exportszektorban működő vállalkozásokat részesíti előnyben, amelyek tehát külföldi vásárokon „termékek kiállításával foglalkoznak”, ellentétben a szolgáltatóvállalatokkal, a kereskedőcégekkel, amelyek nem állítanak ki vásárokon, valamint azokkal, amelyek belföldi vásárokon vesznek részt.

⁽⁴⁾ A Bíróság a 6/69. és 11/69. sz. Európai Közösségek Bizottsága kontra Francia Köztársaság egyesített ügyekben hozott ítélete (EBHT 1969., 523. o.); az 57/86. sz. Görög Köztársaság kontra Európai Közösségek Bizottsága ügyben hozott ítélet (EBHT 1988., 2855. o.); a C-501/00. sz. Spanyol Királyság kontra Európai Közösségek Bizottsága ügyben hozott ítélet.

(27) A Bizottság továbbá megerősíti abbéli kezdeti aggodalmait, hogy minden Olaszországban adóköteles vállalatnak azonos szintű támogatásra van joga a külföldi vásárokon való részvétellel kapcsolatban. Az olasz hatóságok megerősítették, a tárgyaló ösztönző által támogatott költségekbe beleértendő az egy olasz vállalkozás állandó külföldi telephelyénél felmerült költségek is, amely a székhelytől olyan mértékű függetlenséget élvez, amelyet a TUIR 162. cikke vagy a telephelynek otthont adó országgal kötött vonatkozó hatályos adózási megállapodások előírnak.

(28) Olaszország mindamellett fenntartja, hogy a kérdéses kedvezmény csak akkor alkalmazható, ha az összegek közvetlenül egy olasz támogatottnál merülnek fel, amint erről a DL 269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja rendelkezik. Ez arra kényszeríti az olasz vállalkozások állandó telephelyeit vagy külföldi leányvállalatait, hogy az említett költségeket közvetlenül felszámítsák az olasz központnak, hogy így az részesülhessen az adólevonásból, ily módon valójában kizárva a kedvezményből az olasz székhelyű vállalatok külföldi állandó telephelyeit. A Bizottság végül azt a következtetést vonja le, hogy az intézkedés ezért sem tűnik minden Olaszországban adóköteles vállalkozás számára egyenlő mértékben hozzáférhetőnek.

(29) Az intézkedés végső soron biztosan sérti a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet. Olaszország alapján véve fenntartja, hogy az intézkedés egyáltalán nem sérti a versenyt, vagyis – másképpen fogalmazva – a versenyre gyakorolt hatás az intézkedés rövid időtartama miatt nem jelentős.

(30) Az intézkedés hatásait figyelembe véve a Bizottság megerősíti a hivatalos eljárás megindításakor tett értékelését. A Bíróság rögzült joggyakorlata⁽⁵⁾ szerint ahhoz, hogy egy intézkedés torzítsa a versenyt, elegendő, ha a támogatás címzettje a versenyre nyitott piacokon áll versenyben más vállalatokkal. A Bizottság nyomatékosan újra felhívja rá a figyelmet, hogy az intézkedés torzítsa a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet, mert célkitűzései és hatásai specifikusan arra irányulnak, hogy javítsák a kedvezményezett kereskedelmi feltételeit áruiknak külföldi piacokra való exportálásában, és így közvetlenül érintik a nemzetközi kereskedelemmel –

ideértve a Közösségen belüli kereskedelmet is – foglalkozó vállalkozásokat. Ezenkívül a Közösségen kívülre történő exporttevékenység támogatása is sértheti a belső kereskedelmet és torzíthatja a Közösségen belüli versenyt⁽⁶⁾.

(31) A Bizottság nem fogadhatja el az intézkedésnek a versenyre gyakorolt korlátozott hatásaira vonatkozó érvelést, mert az a tény, hogy az intézkedés csak egy évig marad hatályban nem zárja ki, hogy a szóban forgó költségek elég nagyok legyenek ahhoz, hogy bizonyos piacokra jelentős hatást gyakoroljanak. Ez különösen ott igaz, ahol a támogatottak nagyvállalatok, amelyek általában számos vásáron részt vesznek. Ezenkívül – mivel a támogatás abszolút értelemben nincs korlátozva – a támogatás összege lényeges lehetne. A támogatás összegének korlátozása semmiképpen sem lenne elegendő a verseny és a tagállamok közötti kereskedelem lehetséges torzulásának kizárására.

(32) Ezenkívül ésszerűnek tűnik a feltételezés, mely szerint az intézkedés hatályának rövid időtartama nem teszi lehetővé a támogatásból való részesülést azon cégeknek, amelyek általában nem vesznek részt vásárokon; különösen, ha az említett cégeknek olyan döntéseket kell meghozniuk, mint hogy belépjenek-e egy új piacra. Ezért úgy tűnik, az intézkedés túlnyomórészt a vásárokon már eleve rendszeresen részt vevő cégek előnyhöz jutását célozza, ideértve azokat is, amelyek fő üzleti célkitűzése kifejezetten termékek vásárokon való kiállításának megszervezése és lebonyolítása, és amelyek aránytalan mértékben húznának hasznot a kérdéses ösztönzőből, amennyiben nincsenek kimondottan kizárva a DL 269/2003 törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazásából.

2. Az intézkedés jogszerűsége

(33) Az olasz hatóságok a Bizottság előzetes értesítése nélkül léptették hatályba az intézkedést, tehát nem teljesítették az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében leírt kötelezettségüket. Amennyiben egy intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alapján állami támogatásnak minősül és a Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül lép hatályba, jogszerűtlen támogatásnak számít.

⁽⁵⁾ Lásd például az Elsőfokú Bíróságnak a T-214/95. sz. *Het Vlaamse Gewest (Flamand régió) kontra Európai Közösségek Bizottsága* ügyben hozott ítélete (EBHT 1998., II-717. o.).

⁽⁶⁾ A Bíróság a C-142/87. sz. *Belga Királyság kontra Európai Közösségek Bizottsága* ügyben hozott, 1990. március 21-i ítélete (EBHT 1990., I-959. o.).

3. Összeegyeztethetőség

- (34) Amennyiben egy intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alapján állami támogatásnak minősül, annak összeegyeztethetőségét az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdésében leírt kivételek alapján kell értékelni.
- (35) Az olasz hatóságok nem vitatták kimondottan a Bizottság 2004. március 18-i, a hivatalos vizsgálatot megindító levelében leírt értékelését, amely szerint jelen esetben az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett egyik olyan kivétel sem alkalmazható, amelynek hatására az állami támogatások összeegyeztethetőnek tekinthetők a közös piaccal. A Bizottság ezért megerősíti értékelését, amelyet 2004. március 18-i levelének 25–32. pontjában már kifejtett.
- (36) Jelen esetben a juttatások olyan költségekhez vannak kötve, amelyek sem a csoportmentességi rendeletek, sem a közösségi iránymutatások szerint nem fogadhatók el támogatásnak. Ami pedig kimondottan a vásárokon való részvételt illeti, az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 69/2001/EK bizottsági rendelet (*)⁽⁷⁾ 5. cikkének b) pontja megállapítja, a vásárokon való részvétel támogatásai csak akkor számolhatók el, ha nem múlják felül az elszámolható költségek 50 %-át és egy KKV egy bizonyos vásáron vagy kiállításon való első részvételére vonatkoznak, miközben a vizsgált adózási ösztönző minden vállalat bármely vásáron felmerülő minden költségére vonatkozik.
- (37) Az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésében említett kivételek – magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatás, természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatás és a Németországi Szövetségi Köztársaság egyes területei gazdaságának nyújtott támogatás – nem alkalmazhatók ebben az esetben.
- (38) Nem alkalmazható az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett kivétel sem, az olyan
- térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság.
- (39) Ugyanígy nem tekinthető az intézkedés közös európai érdeket szolgáló fontos projektnek sem, és az Olaszország gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére sem irányul, amint ez az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjában van leírva. Szintén nem irányul a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítására, amint ezt az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének d) pontja megállapítja.
- (40) Végül az intézkedést az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján kell értékelni. Eszerint jóváhagyható az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Az intézkedés által jóváhagyott adózási könnyítések nem kötődnek bizonyos befektetésekhez, munkahelyteremtéshez vagy bizonyos projektekhez. Egyszerűen azon adókötelezettségek csökkentését jelentik, amelyeket az érdekelt vállalkozásoknak exporttevékenységük során normálisan be kellene fizetniük, és ezért exporthoz kapcsolódó működési állami támogatásnak kell tekinteni őket. Az állandó bizottsági gyakorlatnak megfelelően az ilyen támogatások nem tekinthetők a közös piaccal összeegyeztethetőnek.
- (41) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy – még ha meg is bizonyosodott volna afelől, hogy az intézkedés olyan gazdasági tevékenységek fejlődését mozdítja elő, mint az olasz vállalatok nemzetközibbé válása a kereskedelem volumenének ebből következő növekedésével – nem tudja kizárni, hogy az ebből fakadó, a Közösségen belüli kereskedelemre gyakorolt hatásoknak a közös érdekekkel ellentétes hozadéka is lenne.

VI. KÖVETKEZTETÉSEK

- (*) A szöveg tartalmilag hibás. Ez a mondat helyesen így olvasható: „Ami pedig kimondottan a vásárokon való részvételt illeti, az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 70/2001/EK bizottsági rendelet...”. A rendelet a HL L 10., 2001.1.13. számának 33. oldalán található, nem pedig az 1. oldalon, amint ez a 7. lábjegyzetben olvasható.
- (7) HL L 10., 2001.1.13., 1. o.
- (42) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a tárgyalt intézkedés által jóváhagyott adózási könnyítések működési állami támogatásnak minősülnek, amelyre egyetlen leírt kivétel sem alkalmazható, és amely ezért a közös piaccal összeegyeztethetetlen. A Bizottság ezenkívül úgy látja, Olaszország jogszerűtlenül léptette hatályba a kérdéses intézkedést.

(43) Amennyiben bebizonyosodik, hogy egy jogszerűtlenül jóváhagyott állami támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal, természetesen következmény, hogy a támogatottaktól ezt vissza kell követelni. A visszatérítés által a lehető legnagyobb mértékben visszaáll a támogatás előtti versenyhelyzet.

(44) Jóllehet jelen eljárás még azon adóév vége előtt lezárult, amelyben az intézkedés kifejti hatását, vagyis mielőtt a támogatottak java része által befizetett adó véglegessé válik, a Bizottság nem tudja kizárni, hogy a vállalkozások már részesültek támogatásban, például a folyó adóévre vonatkozó kisebb adóelőlegek formájában. A Bizottság rámutat, a hivatalos vizsgálat megindítását követően az olasz hatóságok nyilvánosan értesítették az intézkedés lehetséges támogatottjait a lehetséges következményekről arra az esetre, ha a Bizottság megállapítja, hogy a kérdéses intézkedés összeegyeztethetetlen támogatásnak minősül. A támogatottaknak már esetlegesen rendelkezésére bocsátott támogatások visszakövetelésének végrehajtása érdekében a Bizottság mindazonáltal szükségesnek látja, hogy Olaszország a jelen határozat keltétől számított két hónapon belül elrendelje a támogatások kamatokkal növelt visszafizetését az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági határozat⁽⁸⁾ szerint. Különösen akkor, ha a folyó adóévre vonatkozó adóbefizetések csökkentésével a támogatás már megvalósult, Olaszországnak a 2004-re előírt utolsó befizetéssel a teljes adót be kell szednie. Mindenesetre a teljes visszatérítést legkésőbb a jelen határozat bejelentési időpontját követő első adóév végéig be kell fejezni.

(45) A jelen döntéshez csatolt kérdőív használatával Olaszország köteles bemutatni a Bizottságnak az érdekelt támogatottak listáját, és köteles világosan részletezni a tervezett és már elfogadott intézkedéseket a jogszerűtlen állami támogatás azonnali és hatékony visszatérítéséért. Jelen határozattól számított két hónapon belül el kell küldeni a Bizottságnak minden olyan dokumentumot is, amely igazolja visszatérítési eljárás megindítását a jogszerűtlen támogatás hasznélvezőivel szemben (pl. körlevelek, visszatérítési rendeletek stb.).

(46) Jelen határozat az egész intézkedésre, mint olyanra vonatkozik, és azonnal végre kell hajtani, ideértve az intézkedésnek megfelelően jóváhagyott támogatások visszatérítését is. Ez mindazonáltal nem veszélyezteti azt a lehetőséget, hogy az egyedi esetben jóváhagyott támo-

gatások, vagy azok egy része összeegyeztethetőnek minősül, különösen a KKV-knak nyújtott támogatásokra vonatkozó csoportmentességi rendelet 5. cikkének b) pontja értelmében,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A DL 269 sz. törvényerejű rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontjában leírt állami támogatás, amely adózási ösztönzőket hagy jóvá a külföldi vásárokon részt vevő vállalkozásoknak, és amelyet Olaszország jogszerűtlenül, az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megsértésével léptetett hatályba, összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

Olaszország köteles megszüntetni az első bekezdésben említett intézkedést.

2. cikk

(1) Olaszország minden szükséges intézkedést köteles megtenni, hogy a kedvezményezettektől visszakövetelje az 1. cikkben említett támogatást, amelyet jogszerűtlenül bocsátott rendelkezésükre.

A visszatérítést késedelem nélkül, a nemzeti jog által meghatározott eljárások szerint kell végrehajtani.

(2) Amennyiben a folyó adóévre vonatkozó adóelőlegek csökkentésével a támogatás már megvalósult, Olaszországnak a 2004-re előírt utolsó befizetéssel a teljes adót be kell szednie.

Minden egyéb esetben Olaszország köteles visszakövetelni az adót legkésőbb a jelen határozat bejelentési időpontját követő első adóév végéig.

(3) Attól az időponttól kezdve, hogy a támogatott rendelkezésére áll, egészen a tényleges visszatérítés időpontjáig a visszatérítendő támogatás kamatterhekkel növekszik, amelyeket a 794/2004/EK rendelet 9., 10., és 11. cikkének rendelkezéseivel összhangban kell kiszámolni.

⁽⁸⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

3. cikk

A jelen határozat értesítési idejétől számított két hónapon belül Olaszország a csatolt kérdőív által közli a Bizottsággal az ezen határozatnak való megfelelés érdekében elfogadott intézkedéseket.

Az előző bekezdésben említett határidőn belül Olaszország köteles:

- a) elrendelni a jogszerűtlen támogatás kamatterhekkkel növelt visszatérítését az 1. cikkben említett támogatás minden kedvezményezettjének;

- b) bemutatni minden olyan dokumentumot, amely igazolja visszatérítési eljárás megindítását a jogszerűtlen támogatás kedvezményezettjeivel szemben.

4. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2004. december 14-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

